

Preventivní program školy – č. j. ZŠNBNÁM/ /

1. Základní údaje o škole

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola Nový Bor náměstí Míru 128, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Jakub Ujka
Telefon na ředitele	739 572 497
E-mail na ředitele	ujka@znamesti.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Rostislav Prokeš		
Telefon	720 824 907		
E-mail	prokes@znamesti.cz		
Specializační studium	Ne		
Realizátor vzdělávání			

Jméno výchovného poradce	Mgr. Dagmar Nebuželská Mgr. Kateřina Mašková		
Telefon	487 722 010 487 722 010		
E-mail	nebuželska@znamesti.cz maskova@znamesti.cz		
Specializační studium	Ano Ne		
Realizátor vzdělávání	Karlova univerzita		

Jméno školního psychologa	Mgr. Pavla Šimánková – externě, vedoucí PPP Česká Lípa		
Telefon	776 522 170		
E-mail	simankova@pppcl.cz		

	Počet tříd	Počet žáků	Počet ped. pracovníků
ZŠ – I. stupeň	16	337	18
ZŠ – II. stupeň	16	363	32
Celkem¹	32	700	50

¹ Pracovníci, kteří učí na prvním i druhém stupni, jsou započítáni pouze jednou, v prvním stupni je započtena Přípravná třída.

2. Stručná analýza situace

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY, POPIS ATMOSFÉRY VE ŠKOLE

Základní škola náměstí Míru v Novém Boru je státní školou s 1. až 9. ročníkem a přípravnou třídou.

Škola se nachází na náměstí, do školy chodí žáci ze všech částí města, ale i žáci dojíždějící z okolních obcí. Naše škola má v zásadě 3 propojené budovy – jednu budovu pro první stupeň a dvě budovy pro stupeň druhý. Žáci i učitelé mají přístup do všech budov. V budově prvního stupně je zároveň školní jídelna a jsou zde i učebny školní družiny. Ve všech prostorách naší školy probíhá stálý dohled.

Pracujeme podle školního vzdělávacího programu **„Pojďme spolu do světa“**.

- žáci se učí již od 1. třídy anglickému jazyku
- od 3. třídy probíhá rozšířená výuka jazyků
- používáme různé formy výuky
- žáci mohou využít široké nabídky zájmových aktivit
- škola nabízí žákům velký výběr volitelných předmětů
- od 6. třídy probíhá rozšířená výuka TV
- žáci 1. stupně mohou navštěvovat školní družinu (zpravidla 1. – 3. ročník)
- třídy navštěvují i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
- školu navštěvují i žáci s cizí státní příslušností
- škola pracuje v programu nadaných dětí
- škola vytváří podnětné prostředí, ve kterém preferuje individualitu dítěte s ohledem na jeho nadání a schopnosti, což je zohledněno v ŠVP stejně tak jako primární prevence, která je aplikována v rámci průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova při vyučování ve všech třídách 1. a 2. stupně

- učitel žákovi naslouchá a pomáhá při jeho vzdělání, výchově a komplexním rozvoji

PREVENTIVNÍ TÝM ŠKOLY

- ředitel školy Mgr. Jakub Ujka
- výchovná poradkyně 2.stupně Mgr. Kateřina Mašková
- výchovná poradkyně 1. stupně Mgr. Dagmar Nebuželská
- školní metodik prevence Mgr. Rostislav Prokeš
- metodik prevence PPP v České Lípě Mgr. Dana Horynová
- sociální pedagog Mgr. Kateřina Hřebřinová
- speciální pedagog Mgr. Klára Pravdová

Odborná metodická literatura a odborné časopisy jsou pro pedagogy i rodiče k dispozici ve školní knihovně.

Ve škole máme 2 schránky důvěry, jedna je umístěna v přízemí budovy 1. stupně, druhá u učebny zeměpisu na 2. stupni. Informace a podněty jsou žákům sdělovány prostřednictvím školních nástěnek, hlášení školního rozhlasu, nebo zprávou v programu Bakaláři. Zástupci tříd se podílí na chodu školy prostřednictvím školního parlamentu. Škola je zapojena do programu MŠMT Nenech to být – programu proti šikanování.

SPOLUPRÁCE

Spolupráce při plnění preventivního programu probíhá jak na půdě školy, tak i mimo školu.

Samotné optimální klima školy a pocit bezpečí jsou základními kameny prevence. Naplňování preventivního programu je naplňováno především díky podpoře ředitele školy a celého pedagogického sboru, žáci se pravidelně účastní třídnických hodin. Současně s pedagogickými pracovníky však spolupracují i ostatní zaměstnanci školy – provozní zaměstnanci. Velkou míru zodpovědnosti, ale hlavně organizace v tomto směru přebírá metodik prevence za podpory výchovných poradců.

Na mimoškolní půdě škola jako instituce, ale i její zaměstnanci jako jednotlivci, spolupracují s různými organizacemi, které pomáhají při podpoře primárních i sekundárních jevů. Jsou to např. DDM Smetanka, Základní umělecká škola,

Městská policie, Krajská hygienická stanice, Maják – Liberec, Advaita – Liberec, PPP Česká Lípa, Policie ČR, orgány sociálně-právní ochrany dětí a mládeže, Tělovýchovná jednota Nový Bor, Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy v České Lípě, OSPOD, Probační a mediační služba ČR, Rodina v centru, z. ú., SVP, DDM Libertin Česká Lípa, Dům seniorů Nový Bor, složky ITS Libereckého kraje.

STANOVENÍ CÍLŮ

Stanovení dlouhodobých cílů:

Seznámit děti s různými riziky spojenými se sociálně patologickými jevy a uvést na správnou míru jejich případné mylné informace či představy, týkající se dané oblasti. Posílit jejich schopnost bránit se před těmito patologickými jevy zdravým a sociálně akceptovatelným způsobem – působit na jejich postojovou a emocionální složku prostřednictvím posílení některých stránek osobnosti, které mohou v budoucnu hrát roli při jejich setkání s návykovými látkami, případně společenským nátlakem, který by mohl ke vzniku některé ze závislosti vést.

Stanovení krátkodobých cílů:

Naučit děti vhodně a účelně využívat volný čas, ověřit si fyzické, psychické a sociální schopnosti. Trénovat a vytvářet protidrogové postoje. Ukázat, jak správně řešit náročné životní situace.

Nastolit optimální klima ve třídách a tím i v celé škole. Posilovat komunikační dovednosti, vytvářet přátelské vztahy, zlepšovat sebeovládání, učit se nenásilnému zvládání konfliktů, naučit se zvládat úzkost, strach i další obtížně zvladatelné situace. Zajistit průběžné vzdělávání učitelů a výchovných pracovníků, seznámení se zákony, vyhláškami, metodickými pokyny a změnami na úseku sociálně patologických jevů.

Cíl:	Příprava společných akcí pro děti, rodiče, učitele
Ukazatele dosažení cíle:	Počet akcí, celkové klima třídy
Zdůvodnění cíle:	Seznámení s kolektivem třídy, poznání odlišností spolužáků
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vytváření přátelských vztahů

Cíl:	Hrané scénky na dané téma
Ukazatele dosažení cíle:	Zlepšení klimatu třídy, zvládnání řešení vyhrocených situací, hádky
Zdůvodnění cíle:	Ukázat možnosti řešení problémových situací ve vztazích mezi spolužáky
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Učit se nenásilnému zvládnání konfliktů

Cíl:	Akce s městskou policií a složkami IZS
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků šetřených policií v oblasti kriminality či užívání návykových látek
Zdůvodnění cíle:	Ukázat, jak předcházet rizikům např. s návykovými látkami, společenským nátlakem.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Seznámit se s různými riziky sociálně patologických jevů

Cíl:	Dotazníkové akce
Ukazatele dosažení cíle:	Monitoring nežádoucích jevů
Zdůvodnění cíle:	Pomocí získaných informací se zaměřit konkrétní zlepšování postojů nežádoucích vlivů
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posílit schopnost bránit se před patologickými jevy akceptovatelným způsobem

Cíl:	Besedy a programy pro žáky, projektové akce
Ukazatele dosažení cíle:	Počet zúčastněných žáků
Zdůvodnění cíle:	Besedy s odborníkem vedou žáky k otevřenosti a řešení problémů, konkrétní a okamžité zodpovězení otázek, případně řešení problémových situací
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posilování kladných stránek osobnosti

Cíl:	Zařazování psychologických a sociálních her do výuky
Ukazatele dosažení cíle:	Klima ve třídě, počet řešených případů nevhodného nebo patologického chování

Zdůvodnění cíle:	Potřeba naučit se správným postojům
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posilování kladných stránek osobnosti, naučit se správným postojům
Cíl:	Účast na školních výletech, ozdravných pobytech, kurzech, adaptačních programech a pobytech a dalších aktivitách
Ukazatele dosažení cíle:	Počet akcí, umět získané sociální dovednosti využívat nadále v běžném životě i v třídním kolektivu
Zdůvodnění cíle:	Trénování sociálních dovedností
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Naučit se vhodně a účelně trávit volný čas, ověřit si sociální dovednosti

3. Skladba aktivit preventivního programu školy

TEMATICKÉ BLOKY VE VÝUCE, ZAMĚŘENÉ NA PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma
1–5. ročník	Prv, Př	Člověk a zdraví	Co zdraví škodí a co prospívá
		Člověk a zdraví	Zdravé zuby
		Vztahy v rodině a mimo ni	Bezpečná cesta do školy a zpět
		Mezilidské vztahy	Umět si poradit v krizové situaci
		Mezilidské vztahy	Jak se bránit šikaně
		Bezpečné chování	Odmítání návykových látek
		Zdravý způsob života	Využívání volného času, zdravý jídelníček

Po pěti letech by děti měly znát a zvládat:

- znalost přesných a specifických informací o alkoholu, tabáku, nikotinových výrobcích, drogách a jedech
- informace o škodlivosti a nezdravosti návykových látek
- jaké následky má jejich braní, které je v rozporu se zákonem a pravidly školy (podávání alkoholu, cigaret a nikotinových výrobků nezletilým)
- získání asertivních dovedností při odmítání
- pozitivní rozhodování a kritické uvažování
- schopnost týmové spolupráce, vytváření zdravých vztahů
- respektování pravidel soužití a zákonů
- chápání hodnoty dobrých vzorů pro životní role

- snaha udržet si své zdraví

TEMATICKÉ BLOKY VE VÝUCE, ZAMĚŘENÉ NA PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Ročník/pololetí	Vzdělávací oblast	Téma
6. – 9.roč.	Budování kvalitního vrstevnického kolektivu	Vrstevnické vztahy, vztahy chlapců a dívek, dobré klima třídy
	Úloha rodiny	Posilování kladných vztahů
	Účinky drog na lidské zdraví	Návykové a ostatní zdraví škodlivé látky
	Sociální postoje a dovednosti	Záškoláctví, sebepoškozování
	Zdravá výživa	Poruchy příjmu potravin
	Volný čas	Mimoškolní aktivity, využití volného času
	Pravidla a normy chování	Agresivita, vandalismus, kriminalita a další násilné chování
	Tolerance k menšinám,	Rasismus, extremismus, terorismus, sekty, náboženství
Omezování osobní svobody	Šikana, kyberšikana, násilné chování	

Žáci by měli před opuštěním ZŠ znát a umět:

- poznatky o povaze a chemické podstatě specifických drog a jedů jejich interakcí
- poznatky o fyziologické působnosti drog, jedů a jiných návykových látek na lidské tělo
- pochopení vzniku a rozvoje závislosti na droze a dalších návykových látkách
- nebezpečí experimentování s drogami a jedy vzhledem k nepředvídatelnosti působení
- znalost vlivů ovlivňujících individuální náchylnost k rozvoji závislosti
- sociální dopady závislosti
- znalost trestního zákona a rozpoznání propagace návykových látek

- získání sebevědomí
- získání schopnosti čelit tlaku vrstevníků, umět odmítat
- kriticky uvažovat a správně se rozhodovat
- dávat v životě přednost zdravým alternativám
- pochopení krátkodobých a dlouhodobých účinků návykových látek souvisejících s chorobami a poškozením – včetně HIV/AIDS, poruch učení, různých společenských, sociálních a ekonomických znevýhodnění
- komplikace vztahů k druhým lidem, k partnerovi
- znalost trestních norem
- pochopení osobní a společenské zodpovědnosti a zdravých alternativ

SPECIFICKÁ PREVENCE

Název programu	Bud' kamarád
Typ programu	Primární prevence pro žáky 1. stupně
Stručná charakteristika programu	Program vede k porozumění a utvrzování respektu vůči druhým, nastavuje vzájemné hranice v chování. Žáci také vyjadřují to, jak vnímají svou třídu. V další hodině probíhá aktivita pro osvojení spolupráce, zdravé komunikace ve třídě a vzájemné podpory a povzbuzování se.
Realizátor	Maják o. p. s.
Cílová skupina	3.A, B, C
Počet žáků v programu	69
Počet hodin programu	3
Návaznost programu na cíle MPP	Vést žáky k vhodnému chování ke spolužákům
Ukazatele úspěšnosti	Správnost plnění zadaných úkolů
Termín	Říjen/listopad 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Rostislav Prokeš

Název programu	Ajax
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program připravený policií ČR pro žáky 2. ročníků k posilování správných postojů

Realizátor	Učitelé 2. tříd za podpory městské policie
Cílová skupina	2.A, 2.B, 2.C, 2.D
Počet žáků v programu	81
Počet hodin programu	10
Návaznost programu na cíle MPP	Řešení krizových situací, posilování správných postojů
Ukazatele úspěšnosti	Plnění zadaných úkolů
Termín	Říjen 2024–červen 2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Lída Jíravová, Mgr. Jana Holá, Mgr. Rostislav Prokeš

Název programu	Jsem originál
Typ programu	Primární prevence pro žáky 1. stupně
Stručná charakteristika programu	Program je zaměřený na podporu lidské originality a posílení zdravého sebevědomí každého jedince, na posílení vzájemného respektu v kolektivu a na rozvoj spolupráce a komunikace v třídním kolektivu. Lektor vede děti také k porozumění závažnosti šikany (i kyberšikany).
Realizátor	Maják o. p. s.
Cílová skupina	5.A, B
Počet žáků v programu	48
Počet hodin programu	3
Návaznost programu na cíle MPP	Vést žáky k vhodnému chování ke spolužákům
Ukazatele úspěšnosti	Správnost plnění zadaných úkolů
Termín	Říjen/listopad 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Rostislav Prokeš

Název programu	Adaptační program
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	Program povzbuzuje žáky k uvědomění si vlastní hodnoty, respektu vůči ostatním v kolektivu, posiluje vzájemné vztahy, snaží se předcházet problémům v kolektivu.
Realizátor	Maják o. p. s.
Cílová skupina	6. třídy
Počet žáků v programu	88
Počet hodin programu	4
Návaznost programu na cíle MPP	Vztahy v kolektivu
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků, budování zdravých vztahů v třídním kolektivu
Termín	Září 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Rostislav Prokeš

Název programu	Adaptační pobyt
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	Pobyt je zaměřený na podporu vrstevnických vztahů, respektu vůči členům kolektivu, uvědomění si svého místa v kolektivu.
Realizátor	Třídní učitelé 6. ročníků
Cílová skupina	6. třídy
Počet žáků v programu	88
Počet hodin programu	10
Návaznost programu na cíle MPP	Vztahy v kolektivu
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků
Termín	Září 2024
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé 6. ročníků

Název programu	Klima třídy
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	Jedná se o jednorázový program s časovou dotací 4 hodiny, který je zaměřen na nastavení nově vytvořeného kolektivu a zdůraznění spolupráce kolektivu s učitelem. Program je obohacen prožitkovými aktivitami a jejich následnou reflexí. Program nastiňuje možný potenciál fungování kolektivu. Součástí programu je pozorování skupiny a zmapování třídní atmosféry, program neslouží jako diagnostika třídní skupiny.
Realizátor	Maják, o. p. s.
Cílová skupina	7.A, 7.B, 7.C, 7.D
Počet žáků v programu	91
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle MPP	Vytváření a upevňování správných postojů. Vztahy v kolektivu
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků
Termín	Školní rok 2024/25–1. pololetí
Zodpovědná osoba	Mgr. Rostislav Prokeš

Název programu	Trestní odpovědnost mladistvých Beseda s pracovníky Probační a mediační služby ČR
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	Program povzbuzuje žáky k uvědomění si vlastní hodnoty, respektu vůči ostatním v kolektivu, posiluje vzájemné vztahy,

	snaží se předcházet problémům v kolektivu.
Realizátor	PMS ČR
Cílová skupina	9. třídy
Počet žáků v programu	91
Počet hodin programu	4
Návaznost programu na cíle MPP	Vztahy v kolektivu
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků, budování zdravých vztahů v třídním kolektivu
Termín	Říjen 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Rostislav Prokeš

3. Volnočasové aktivity

Nabídka volnočasových aktivit je v Novém Boru velká. Žáci naší školy mohou navštěvovat mnoho zájmových útvarů, které nabízí naše škola, dům dětí a mládeže Smetanka, Tělovýchovná jednota Nový Bor, Základní umělecká škola a další spolupracující organizace. Zapojení žáků v mimoškolních aktivitách sleduje třídní učitel, který i často pomáhá s výběrem. Zapojení žáků naší školy v mimoškolních aktivitách je v letošním školním roce 79 %.

4. EVALUACE – KVANTITATIVNÍ hodnocení

PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY ŠKOLY za školní rok 2023/2024

Preventivní a specifické aktivity	Počet tříd	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Kouření, sociální sítě, šikana 1. – 3. ročníky (pracovníci ŠPP)	10	217	10
Adaptační pobyt	4	92	10
Adaptační program	4	92	4
Ajax – práce na programu s Městskou Policií Nový Bor	4	81	10
Jsem Originál 5.A, B	2	48	3
Trestní odpovědnost mladistvých 9.A, 9. B, 9.C	3	67	2
Program primární prevence 8.C, D (Mgr. Petr Šolc)	2	21	4

Aktivity, které byly uskutečněny, se staly pro žáky přínosnými, proto se i ve školním roce 2024/2025 budeme snažit zařadit tyto a další podobné programy do preventivních aktivit školy.

Prevenici sociálně patologických jevů na naší škole ve školním roce 2023/24 hodnotíme kladně. V průběhu 2. pololetí jsme nově řešili užívání nikotinových sáčků u několika žáků 2. stupně. Také byly nalezeny nedopalky cigaret u žáků druhého stupně, kdy jednomu chlapci nedopatřením vypadl nedopalek z kapsy. Na linku NNTB nebyla nahlášena žádná událost. Třídní učitelé v rámci možností pracovali s třídními kolektivy na zlepšování kvalitních vztahů, pro posílení kolektivu jsme zařadili vztahové programy na začátek tohoto školního roku. Zaměříme se také na internetové výzvy, závadové chování a nadužíváním moderních technologií.

5. Přílohy

Příloha č. 1 – Školní program proti šikanování 2024/2025

Zpracoval Mgr. Rostislav Prokeš, metodik prevence

V Novém Boru 24. 9. 2024